

Qayıdış

(sənədli hekayə)

Həyat yoldaşım ehtiyatda olan mayor Ruhin Tağıyevə

Payızıydı. Ağacların saralmış yarpaqları budağından üzülürdü. Külək bu yarpaqları hara gəldi çırpırdı...

Qatardan düşüb dərinədən nəfəs dərdi. Ətrafa boylandı. Bir an öncə mənzil başına tez çatmaq, arzularının ünvanını görmək istəyirdi. İndi elə bil zaman dayanmışdı. Dayanmış zamanın içindən sıyrılıb çıxmaq çətin olacaqdı...

Hərbi hissənin qarşısında taksidən düşəndə bir anlıq duruxub, ətrafa diqqətlə göz gəzdirdi. Bu yerlər ona tanış gəlirdi. Bir də baxdı. Bir qədər aralıda iri gövdəli tut ağacı gördü. Bura gələndə komandir onlarla bu ağacın kölgəliyində söhbət eləmişdi. Onların istəyi bu ağacın kölgəliyində çiliklənmişdi.

Xəyalları onu 9 il əvvələ aparmışdı. 1992-ci il idi. 14 yaşı vardı. Çətin günlər idi. Məmləkətdə müharibə gedirdi. Torpaqlarımız işğal olunurdu. Axsamlar televiziya Qarabağın necə xarabalığa çevrilməsini, yaşlıların, qız-gəlinlərin, körpələrin göz yaşlarını, ah-naləsini görürdük.

Müharibədən əvvəl Xocalıda olmuşdu. Atası tikinti rəisi idi. Xocalıda yeni şəhər salırdılar. Onu da özü ilə aparmışdı. İki gün qalmışdı Xocalıda. Bir neçə yaş idi ilə dostlaşmışdı. Seymur da Ziya da atasından məktub da göndərmişdi. Ruhin də onlara cavab yazmışdı. Həmin məktub uzun müddət atasının cibində gəzmışdi, ünvanına çatmamışdı... Müharibə başlamışdı.

Xocalı faciəsindən sonra rahatlığını itirmişdi. Seymur, Ziyayı unuda bilmir

di...

Ayaqlarının altındakı xəzəlin xışiltısı onu xəyallardan ayırdı. Həmin hərbi hissə idi. Müəllimləri hər gün Vətənin müqəddəsliyindən, Vətən sevgisindən, vətənpərvərlikdən danışır-dılar. Qəribə, baş açılmaz duyğularla baş-başa qalmışdı.

Bir fikir ona rahatlıq vermirdi: Əsgər olmaq! Qərarını yaxın dostlarına da demişdi. Bir az duruxmuşdular. Sonra onlar da Ruhinlə getmək istədiklərini demişdilər. And içmişdilər ki, bu haqda heç kimə bir kəlmə də deməsinlər. İndi dörd nəfəridilər - Namiq, Anar, Hüseyn və Ruhin.

Şəhər tezdən məktəb adı ilə evdən çıxanda anasını qucaqlayıb öpdü. "Anamdan bir dənədi", dedi çantasını götürərək cəld evdən çıxdı.

...Üçüncü dərstdən sonra məktəbin arxasında toplaşdılar. Çantalarını yaxınlıqdakı yarıçuq binada gizlətdilər. Avtobusla Neftçaladan Salyana, oradan da cəbhə xəttinə yola düşdülər.

Yollar doğma ocaqlarından didərgin düşən, göz yaşları üzlərində cıgır açan insanlarla dolu idi. Yolda pullarını toplayıb əsgərlər üçün siqaret, corab aldılar.

Hərbi hissənin həyatında təsadüfən qonşuları Vaqif dayı ilə rastlaşdılar. Kişi uşaqları tanıdı:

- A bala, burada nə gəzirsiniz?

Uşaqlar evdən qaçdıqlarını, əsgər olmaq istədiklərini deyəndə kişi gülümsündü:

- Əsgər olmaq yaxşıdır. Ancaq evdəkiləri də fi-

kirləşin. İndi evdəkilər bir-birinə dəyib. Evinizə qayıdın.

Nə qədər dil töküb yalvarsalar da onları hərbi hissədə xidmətə götürmədilər. "Hələ uşaqsınız, böyüyüb gələrsiniz. Sizin kimi oğullarla fəxr edirik. İndi evə qayıdın" dedilər.

Gətirdikləri kiçik sovqatı əsgərlərə verdilər. İki gün oralarda gəzib dolaşdılar. Əlləri hər yerdən üzölmüşdü. Burda qalmaları daha mümkünsüzüydü. "Alınmadı", - təəssüfləndilər. Bu çarəsiz təəssüfün sonu görünmürdü. "Qayıdacam. Mən bura qayıdacam"! - Ruhin pıçıldadı.

Evlərinə qayıtdılar.

Bilmədilər ki, atasının dostlarından biri yolda avtobusu saxladığı siqaret, corab alanda onları görüb. Rayona çatanda atasına deyib. Atası da onların arxasınca gəlib. Komandirle görüşüb. Komandir də "Belə vətənpərvər oğullarla fəxr etməlisiniz" - deyərək atasına təşəkkür edib. Anası onu görəncə "Sən əsgər gedəndə də, gələndə də ayaqlarının altında qurban kəsəcəm, can bala!" pıçıldadı... Ruhin qətiyyətlə "Mən zabıt olacağam"! - dedi.

İndi Ruhin 9 il əvvəl evdən qaçıb vuruşmaq üçün getdiyi hərbi hissəyə zabıt kimi qayıtmışdı. Anası 4 il idi ki, dünyadan köçmüşdü. Astaca pıçıldadı "Mən sözümü tutdum, ana, sən isə..."

Hərbi hissənin nəzarətburaxılış məntəqəsinə yaxınlaşırdı...

Günay TAĞİYEVA